

QORTI TAL-APPELL

(KOMPETENZA INFERJURI)

(TRIBUNAL TA' REVIZJONI TAL-AMBJENT U L-IPPJANAR)

ONOR. IMHALLEF MARK CHETCUTI LL.D.

Illum it-Tnejn, 5 ta' Novembru, 2018

Numru 13

Appell Nru. 33/2018

Malta Mariculture Limited

vs

**L-Awtorita tal-Ippjanar
(gia l-Awtorita ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar)**

Il-Qorti,

Rat ir-rikors tal-appell ta' Malta Mariculture Limited tat-23 ta' Mejju 2018 mid-decizjoni tat-Tribunal ta' Revizjoni tal-Ambjent u l-Ippjanar tat-3 ta' Mejju 2018 li ma tilqax ir-revoka ta' enforcement notice 405/16;

Rat ir-risposta tal-Awtorita li ssottomettiet li l-appell għandu jigi michud u d-decizjoni tat-Tribunal konfermata;

Rat l-atti kollha u semghet lid-difensuri tal-partijiet;

Rat id-decizjoni tat-Tribunal li tghid hekk:

Ikkunsidra

Qabel xejn it-Tribunal irid jiddeciedi dwar rikors maghmul mill-Awtorita' datata 30 ta' Ottubru 2017 fejn talbet l-isfilz ta' nota dokumentarja mressqa mill-Appellanti fis-27 ta' Ottubru 2017. L-appellanti argumentaw li din it-talba kienet frivola u vessatorja.

It-Tribunal jichad it-Talba tal-Awtorita' stante illi d-dokumenti relattivi jiffurmaw parti tal-case history tas-sit in mertu u ghalhekk it-Tribunal kien ikollu kull dritt li jirreferi ghalih bhala parti mill-ECF files relattiv.

Dwar l-aggravji citati mill-appellanti fin-nota ta' sottomissjonijiet relattiva t-Tribunal jirrimarka li apparti l-aggravju dwar il-multa, laggravji l-ohra ma gewx indikati fir-rikors tal-appell u ghalhekk it-Tribunal huwa prekluz minn jezaminahom

It-Tribunal ta' Revizjoni hu marbut mal-aggravji pprezentati u għandu jikkonsidrahom fil-limiti kif maghmula. Mhux ilkompi tu tat-Tribunal li jqis aggravji mhux maghmula jew inseriti permezz ta' nota ta' sottomissjonijiet sakemm ma jqis li hemm pregudizjali fil-process, ta' natura ta' ordni pubblika fejn allura għandu l-obbligu li jressaq dan il-pregudizjali lil partijiet biex ikollhom l-opportunita li jindirizzawh kif imiss. It-Tribunal għandu wkoll l-obbligu li jqis is-sottomissjonijiet tal-parti aggravata b'dan pero għandu jikkonsidrahom fid-dawl tal-aggravju magħmul u ebda sottomissjoni ma għandha tigi kunsidrata jekk issir fiha infiha aggravju gdid. (30 ta' Marzu, 2017 Appell Nru. 23/2016 Hector Borg, Mark Azzopardi u Patrick Calleja vs L-Awtorita tal-Ippjanar (gia L-Awtorita ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar) u l-kjamat in kawza Joseph Bezzina)

L-AGGRAVJU procedurali mqajjem mill-Appellanti huwa illi skond l-appellanti l-Awtorita' ma kellhix dritt li timponi multi fil-kaz odjern. Dana ghaliex, skond l-appellanti, l-imponibilita' tal-istess jiddependi minn sejbien ta' htija, minn Qorti u wara responsabbilta' skond il-ligi. Dwar dan it-Tribunal jagħmel is-segwenti osservazzjonijiet:

i. Il-ligi tal-Enfurzar hija mfassla tali sabiex l-Awtorita' bhala tali jkollha l-jedd li timponi l-multi. Il-kwistjoni ta' sejbien ta' htija tapplika fil-ligijiet kriminali u mhux dawk amministrattivi bhal ma huma dawk in ezami. Apparti dan hawn si tratta ta' ligi specjali bir-regoli ad hoc li japplikaw unikament ghaliha – dejjem bir-rabta ta' principji generali.

ii. L-Awtorita' timponi multa fuq l-assersjoni tagħha stess li hemm illegalita'. Din l-assersjoni temergi mill-Avviz ta' twettiq. Lavvix huwa dejjem impunjabbi minn min jircevieh u dana permezz ta' appell – bhal dak odjern. Il-multa ma tigħix applikata jekk jirrizulta li dak li hemm indikat fl-avviz huwa inkorrett (jew jekk l-avviz innifsu huwa skorrett għal xi raguni). Għalhekk ilmulti jigu applikati biss jekk ma jsir appell xejn jew jekk l-appell jigi michud. Hija għalhekk kwistjoni ta' fatt.

iii. Il-ligi tghid (Artikolu 3 tal-Avviz legali 276 tat-2012) (1) Where the Authority gives notice in writing to a person in accordance with article 86 or article 88 of the Environment and Development Planning Act in relation to an infringement carried out after the date of coming into force of these regulations, it shall also notify such a person that he shall be liable to a fine for every day after sixteen days from the date of notification of the notice as established and set out in accordance with the provisions of the Schedule to these regulations.

iv. L-Awtorita' applikat dan l-artikolu korrettement fuq il-fatti li kellha quddiemha.

- v. Ghalhekk it-Tielet aggravju huwa michud.
- vi. L-AGGRAVJU principali fl-appell odjern huwa fattwali, fis-sens li l-appellant ijqistqarr li dak allegat fl-avviz ta' twettiq huma michuda u għandhom jigu michuda.
- vii. Mill-provi dokumentarji prodotti kif ukoll mix-xhieda ta' Aimee Brincat, Kevin Gauci u Ruth Ciarlo gie abbondantement pruvat li l-kontenut tal-avviz kien fattwalment veru. Kien hemm ksur ta' kundizzjonijiet imsemmija fl-avviz billi:
- Il-gageg ma gewx posizzjonati skond il-permess 1741/01
 - Id-daqs u numru tal-gageg ma gewx rispettati skond l-istess permess
- Kien hemm ukoll ksur tal-kundizzjonijiet fl-istess Permess li kienu jirrikjedu li l-appellant jagħmel sottomissionijiet bilmiktub ta' monitoragg fuq is-sit. Dana ma sarx.
- viii. Irid jizzdied jingħad illi l-appellant ma gab ebda prova illi l-posizzjoni, daqs u numru ta' gageg gew rispettati. Lanqas ma gab prova ta' monitoragg bi sottomissionijiet relattivi.
- ix. Dan l-aggravju huwa għalhekk michud.

Għaldaqstant it-Tribunal jichad l-appell interpost u jikkonferma L-Avviz ta' Twettiq b'Emergenza EC 405/16.

Ikkunsidrat

L-aggravji tal-appellant huma s-segwenti:

1. It-Tribunal iddecieda hazin u mhux skont il-ligi billi l-ordni b'emergenza ta' twaqqif inhareg skont l-artikolu 97(4) tal-Att VII tal-2016 mic-Chairperson Ezekuttiv meta jemmen li jkun hemm periklu imminent ġħall-ambjent. Tali ordni kellha tinhareg fuq bazi ta' ragonevolezza fuq kriterji oggettivi. Din il-prova kellha tirrizulta mill-atti pero fil-fatt dan ma jirrizultax. Minflok it-Tribunal tefla' l-oneru li ma kienx hemm periklu fuq l-appellant mingħajr ma ikkunsidra l-ewwel jekk c-Chairperson Ezekuttiv xehed dwar 'undesirable effects' pero dan ma jekwiparawx ma' periklu imminent. Il-konkluzzjonijiet tat-Tribunal huma biss suppozizzjonijiet. Il-fatt wahdu ta' ksur ta' kondizzjonijiet ta' permess bhala zieda u gageg u nuqqas ta' monitoragg jagħti lok għal ksur ta' kondizzjonijiet izda ma jfissirx li hemm periklu imminent. L-appellant jiġi sottometti illi n-natura ta' stabbiliment tal-akwakultura hi per se wahda li thalli xi forma ta' impatt fuq l-ambjent ghax l-operazzjoni tinvolvi numru kbir ta' hut li jingabar f'gagga u jitrabba fil-bahar. Hemm element ta' hmieg li jiġi prodott u għalhekk hemm htiega ta' monitoragg. Pero fis-sajf tal-2016 meta nqalghu l-fatti li taw lok għal vertenza qatt ma kien hemm periklu ġħall-ambjent. Kien hemm sitwazzjoni fejn certi karatteristici kibru aktar minn normal imma qatt ma kien hemm periklu imminent ġħall-ambjent. L-appellant izid illi fl-istabiliment ta' kummerc fis-sajf tal-2016 ma kienx hemm hut u ma kinitx issir operazzjoni ta' trobbija ta' hut u għalhekk ma setax ikun hemm sors ta' periklu imminent ġħall-ambjent;

2. It-Tribunal ma ikkonsidrax li din il-procedura ippregudikat id-decizjonijiet tal-appellanti fi proceduri ohra quddiem it-Tribunal dwar enforcement notices ohra fuq l-istess mertu u ghalhekk illediet id-dritt ghal smigh xieraq;
3. L-impozizzjoni ta' multi amministrattivi f'din l-emergency order hi ta' natura kriminali ossia punittiva u tikser il-Kostituzzjoni u d-dritt fondamentali tal-persuna billi l-persuna koncernata tkun giet ikkundannata minn entita li mhix Qorti.

L-ewwel aggravju

Dan l-aggravju hu ffit differenti minn dawk decizi illum stess cioe 31/2018, 32/2018 u 34/2018 li jirrigwardaw ukoll hrug ta' ordni ta' emergenza ta' enforzar rigward ksur fil-kondizzjonijet relatati ma uzu ta' fish farms. Dan peress illi filwaqt li fit-tlett appelli l-ohra meta inhareg l-ordni l-attività tat-trobbija tal-hut kienet għaddejja, f'dan il-kaz ma kien qed isir ebda trobbija ta' hut fil-fish farm ta' Kemmuna. Din il-Qorti tagħmel referenza għal principji li għandhom jiggwidaw il-hrug ta' ordni ta' emergenza ta' enforzar meta jkun hemm periklu imminent imsemmija fl-appelli l-ohra. Fl-appelli l-ohra l-hrug tal-ordni tqies ragonevoli peress li appart iż-żieda ta' gageg oltre dak permess u bdil fil-pozizzjoni fejn kellhom ikunu u nuqqas absolut ta' monitoragg tal-attività kelli jitqies li dan kien ta' periklu imminent u immedjat ghall-ambjent. F'dan il-kaz jirrizulta mix-xieħda tac-Chairman Ezekuttiv Johann Buttigieg illi f'dan il-fish farm la kien hemm hut u naqas 'affluent' jew hmieg mill-gageg. Għalhekk ghalkemm jirrizulta illi kien hemm irregolaritajiet u illegalitajiet fil-permess u nuqqas ta' monitoragg, din il-Qorti tqis illi s-sitwazzjoni f'dan il-kaz kienet differenti mis-sitwazzjoni fil-farms l-ohra ghax naqset il-prova necessarja li l-ambjent kien jew x'aktarx kien ser isofri hsara serja hafna mill-attività tat-trobbija tal-hut. Dan ghax ma kienet qed issir ebda trobbija ta' hut meta harget l-emergency order. Il-fatti, b'differenza mill-fatti fil-farms l-ohra ma kienx tali li setghu inducew lic-Chairman Ezekuttiv juza dan il-poter eccezzjonali cioe 'emergency order' li magħha hi marbuta l-hsara imminenti jew il-potenzjal ragonevoli ta' hsara imminenti.

Il-Qorti ma taqbilx mal-Awtorita li sostniet fir-risposta tal-appell illi l-ewwel zewg aggravji ma tressqux quddiem it-Tribunal u għalhekk il-Qorti ma għandhiex tiehu konjizzjoni tagħhom. It-Tribunal qies li l-aggravju principali tal-appellant odjern kien li dak kontenut fl-avviz ta' enforzar ma kienx minnu. Dan fih innifsu ippostula d-

domanda inizjali jekk l-avviz ta' enforzar harix kif imiss cioe jekk dawn il-illegalitajiet, jekk jezistu, kieni ipoggu periklu imminent li innecessita 'emergency order'. Tali indagni hi wahda ta' ordni pubbliku ghax tmur għall gherq innifsu tal-avviz. Tali kwistjoni tqajmet fis-sottomissionijiet u l-Qorti tqis li hi kwistjoni li toħrog mill-aggravji tal-appellant ghalkemm mhux direttament spjegata fl-appell izda imlahhma fil-kors tat-trattazzjoni. Bi-istess mod il-Qorti tqis li ma kienx jispetta lil appellant igib il-prova tal-periklu imminent imma kien jinkombi fuq min fassal l-avviz ta' enforzar li jgħib tali prova anki jekk ma kienx hemm attivita għaddejja.

Billi l-hrug tal-ordni kien jiddependi minn dan il-fatt ta' periklu u ma kienx jew seta' kien ragonevolment ippruvat billi l-irregolaritajiet wahedhom setghu biss ipotetikament iwasslu għal periklu jekk hi konnessa ma' attivita li qed issir jew ser issir fl-immedjat futur, il-Qorti tqis li l-ordni għandu jigi dikjarat null u bla effett. La darba dan l-aggravju qed jigi milqugh, ma hemmx lok li jigu kunsidrati l-aggravji l-ohra.

Decide

Għal dawn ir-ragunijiet il-Qorti tilqa' l-ewwel aggravju tal-appellant, tirrevoka d-decizjoni tal-Tribunal ta' Revizjoni tal-Ambjent u l-Ippjanar tat-3 ta' Mejju 2018, u tiddikjara null u bla effett l-avviz ta' enforzar 405/16. Spejjeż għall-Awtorita.

Onor. Mark Chetcuti LL.D.

Imħallef

Anne Xuereb

Deputat Registratur